31/07/2022

Η Ευαγγελική περικοπή της Θείας Λειτουργίας – Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιον Κεφ. Θ. 27 – 35

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Και παράγοντι εκείθεν τω Ιησού, ηκολούθησαν Αυτώ δύο τυφλοί, κράζοντες και λέγοντες: ελέησον ημάς, υιέ Δαυϊδ. Ελθόντι δέ εις την οικίαν, προσήλθον Αυτώ οι τυφλοί, και λέγει αυτοίς ο Ιησούς. Πιστεύετε ότι δύναμαι τούτο ποιήσαι? Λέγουσιν Αυτώ: ναί, Κύριε. Τότε ήψατο των οφθαλμών αυτών λέγων: κατά την πίστιν υμών γενηθήτω υμίν. Και ανεώχθησαν αυτών οι οφθαλμοί. Και ενεβριμήσατο αυτοίς ο Ιησούς λέγων: οράτε, μηδείς γινωσκέτω. Οι δέ εξελθόντες, διεφήμισαν Αυτόν εν όλη τη γή εκείνη. Αυτών δέ εξερχομένων, ιδού προσήνεγκαν Αυτώ άνθρωπον κωφόν δαιμονιζόμενον, και εκβληθέντος του δαιμονίου, ελάλησεν ο κωφός, και εθαύμασαν οι όχλοι λέγοντες, ότι ουδέποτε εφάνη ούτως εν τω Ισραήλ. Οι δέ Φαρισαίοι έλεγον: εν τω άρχοντι των δαιμονίων εκβάλλει τα δαιμόνια. Και περιήγεν ο Ιησούς τας πόλεις πάσας και τας κώμας, διδάσκων εν ταις συναγωγαίς αυτών, και κηρύσσων το ευαγγέλιον της βασιλείας και θεραπεύων πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν εν τω λαώ.

Απόδοση:

Όταν προχώρησε πιο πέρα ο Ιησούς, τον ακολούθησαν δύο τυφλοί, που φώναζαν κι έλεγαν: «Σπλαχνίσου μας, Υιέ του Δαβίδ!» Κι όταν έφτασε στο σπίτι, πήγαν κοντά του οι τυφλοί, και ο Ιησούς τους λέει: «Πιστεύετε πως μπορώ να το κάνω αυτό;» Του λένε: «Ναι, Κύριε». Τότε άγγιξε τα μάτια τους και είπε: «Όπως το πιστεύετε να σας γίνει». Κι ανοίχτηκαν τα μάτια τους. τότε ο Ιησούς τους πρόσταξε λέγοντας: «Προσέξτε να μην το μάθει κανένας». Αυτοί όμως, μόλις βγήκαν έξω, διέδωσαν τη φήμη του σ' όλη την περιοχή εκείνη. Ενώ έβγαιναν έξω οι δύο τυφλοί, του έφεραν έναν κωφάλαλο δαιμονισμένο. Μόλις έδιωξε το δαιμόνιο, μίλησε ο κωφάλαλος. Κι ο κόσμος θαύμασε και είπε: «Ποτέ ως τώρα δεν είδαν οι Ισραηλίτες τέτοια πράγματα!» Οι Φαρισαίοι όμως έλεγαν: «Με τη δύναμη του άρχοντα των δαιμονίων διώχνει τα δαιμόνια». Ο Ιησούς περιόδευε σ' όλες τις πόλεις και στα χωριά, δίδασκε στις συναγωγές τους, κήρυττε το χαρμόσυνο μήνυμα για τον ερχομό της βασιλείας του Θεού, και γιάτρευε κάθε ασθένεια και κάθε αδυναμία στο λαό.

Ομιλία του Αγίου Γρηγορίου Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης του Παλαμά, με θέμα τους τυφλούς

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, με το σώμα που έλαβε από εμάς προς χάριν μας, κατά τη συναναστροφή του με τους ανθρώπους, εθεράπευσε πολλούς ως προς το σώμα και ως προς την ψυχή τυφλούς. Ή μάλλον, εάν κανείς σκεφθεί την ανάβλεψη της διανοίας, που είναι η μετάθεση από την απιστία στην πίστη και από την άγνοια στην επίγνωση του Θεού, δεν είναι δυνατόν ούτε καν να απαριθμήσει τυφλούς που ανέβλεψαν με την ενανθρώπηση του Κυρίου. Αυτοί είναι αριθμημένοι μόνον από Εκείνον που έχει αριθμημένες τις τρίχες της κεφαλής μας. Εάν όμως σκεφθούμε την ανάβλεψη των σωματικών οφθαλμών, και ως προς αυτήν θα εύρωμε πολλούς να έχουν θεραπευθεί από τον Χριστό, άλλους με μόνο τον λόγο, άλλους με την αφή. Ορισμένους δε και μόνον με το να προσπέσουν σ' Αυτόν, και με το να τον πλησιάσουν. Επίσης και μερικούς που έλαβαν την ίαση και με το πτύσμα του ή και με χρίσμα πηλού.

Πράγματι, όταν, καθώς λέγει ο Ματθαίος, είχε έλθει κοντά στη θάλασσα της Γαλιλαίας, «προσήλθον αυτώ όχλοι πολλοί, έχοντες μεθ' εαυτών χωλούς, τυφλούς, κωφούς και άλλους πολλούς», οι οποίοι ερρίφθησαν όλοι στα πόδια του και τους εθεράπευσε, ώστε και οι όχλοι τότε να θαυμάζουν και να τον δοξάζουν, βλέποντας κωφούς να ομιλούν, χωλούς να περπατούν, και τυφλούς να αναβλέπουν. Αλλά και

όταν εισήλθε «καθήμενος επί πώλου», κατά την προφητεία, στην Ιερουσαλήμ με τρόπο παράδοξο, υμνούμενος από τα νήπια ως Θεός, εθεράπευσε όλους τους χωλούς και τους τυφλούς που προσήλθαν εκεί, όπως λέγει επίσης ο Ματθαίος. Και όταν ήλθε στη Βηθσαϊδά, «φέρουσιν αυτώ τυφλόν», όπως λέγει ο Μάρκος, «και παρακαλούσιν αυτόν ίνα άψηται αυτού». Ο δε Κύριος, αφού τον έβγαλε έξω από το χωριό, έπτυσε στους οφθαλμούς του, επέθεσε σ' αυτόν τα χέρια και τον έκαμε να βλέπει αμυδρά. Έπειτα έθεσε πάλι τα χέρια επάνω του και του έδωσε τη δυνατότητα να βλέπει καθαρά. Καθώς δε ήγγιζε στην `Ιεριχώ, όπως λέγει ο Λουκάς, εθεράπευσε μόνο με έναν λόγο του τυφλόν, που είχε καθίσει δίπλα στον δρόμο και επαιτούσε. Μόλις εκείνος του ζήτησε την ίαση τού είπε: «ανάβλεψον». Εξερχόμενος δε από την Ιεριχώ, όπως λέγει επίσης ο Μάρκος, χαρίζει την όραση σε άλλον πάλι τυφλόν, ονομαζόμενον Βαρτιμαίον, υιόν του Τιμαίου, λέγοντας προς αυτόν, όταν του εζήτησε την ανάβλεψη: «κατά την πίστιν σου γενηθήτω σοι». Όταν δε ευρίσκετο στην Ιερουσαλήμ και είδε έναν τυφλόν εκ γενετής, καθώς λέγει ο Ιωάννης, χωρίς καν να του ζητηθεί, αλλά κινούμενος από μόνη του την αγαθότητα, αφού έπτυσε στη γη και έπλασε πηλό, άλειψε τους οφθαλμούς του τυφλού και του είπε: «ύπαγε, νίψαι εις την κολυμβήθραν του Σιλωάμ». Επήγε λοιπόν και ενίφθη. Όταν δε επανήλθε, είχε αποκτήσει την όρασή του.

Αλλά και όταν είχε αναστήσει την αποθαμμένη θυγατέρα του αρχισυναγώγου Ιαείρου, μετά από λίγο, όπως θα ακούσουμε να ευαγγελίζεται σήμερα ο Ματθαίος, καθώς περνούσε ο Ιησούς, τον ακολούθησαν δύο τυφλοί κράζοντες και λέγοντες, «ελέησον ημάς, υιέ Δαβίδ». Αυτός εισήλθε μαζί τους στην οικία και αφού ήγγισε τους οφθαλμούς των και είπε προς αυτούς: «κατά την πίστιν υμών γενηθήτω υμίν», τους εθεράπευσε. Εκτός λοιπόν από αυτούς που δεν έχουν αναφερθεί, οι τυφλοί είναι έξι. Και νομίζω ότι κανείς από τους τυφλούς που ευρίσκοντο τότε στην Ιουδαία ή και στις γειτονικές περιοχές δεν έμεινε αφώτιστος. Γι' αυτό και ο Ησαΐας, ως εκπρόσωπος του Χριστού, προείπε περί αυτού, ότι απεστάλη από τον Πατέρα και το Πνεύμα «κηρύξαι αιχμαλώτοις άφεσιν και τυφλούς ανάβλεψιν». Αλλά πώς δεν είπε ο Προφήτης ότι απεστάλη για να δώσει, αλλά για να κηρύξει στους τυφλούς ανάβλεψιν; Ακριβώς, διότι ο Κύριος δεν ήλθε στη γη πρωτίστως για να ανοίξει τους σωματικούς οφθαλμούς, αλλά τους της ψυχής, οι οποίοι οφθαλμοί αποκτούν την ανάβλεψη δια του ευαγγελικού κηρύγματος. Ευλόγως, λοιπόν, η προφητεία λέγει ότι ο Κύριος θα κηρύξει στους τυφλούς ανάβλεψη.

Όπως δε ο ίδιος ο Κύριος μάς παραγγέλλει να ζητούμε τα πνευματικά, λέγοντας «εργάζεσθε μη την βρώσιν την απολλυμένην, αλλά βρώσιν την μένουσαν εις ζωήν αιώνιον», και υπόσχεται να μας προσθέσει και τα σωματικά, εάν εμείς ζητούμε τα ψυχωφελή, λέγοντας «ζητείτε την βασιλείαν του Θεού και ταύτα πάντα προστεθήσεται υμίν», έτσι κάμνει και με τους οφθαλμούς μας. Διότι αφού έκλινε

τους ουρανούς και κατήλθε στη γη από φιλανθρωπία, για να διανοίξει με το Ευαγγελικό κήρυγμα τους οφθαλμούς της ψυχής μας, και να μας χαρίσει τη νοητή ανάβλεψη, προσέθετε και τη θεραπεία όσων αισθητών οφθαλμών δεν έβλεπαν. Γι' αυτό και υπάρχει πολλή αντιστοιχία μεταξύ των δύο αναβλέψεων, εννοώ του σώματος και της ψυχής. Όπως δηλαδή από τους σωματικώς τυφλούς, άλλοι μεν απέκτησαν αμέσως την ανάβλεψη, όπως εκείνος που άκουσε «ανάβλεψον», και την ίδια στιγμή εθεραπεύθη, άλλοι δε βαθμιαίως, όπως εκείνος που πριν λάβει τελείως την ίαση είπε ότι βλέπει τους ανθρώπους σαν δένδρα να περπατούν. Έτσι και όσοι διά της πίστεως εδέχθησαν την ίαση των νοητών οφθαλμών, άλλοι μεν την βρήκαν αμέσως, όπως αυτός που από τελώνης ευθύς ανεδείχθη ευαγγελιστής, ενώ άλλοι βαθμιαίως, όπως ο πάντοτε νυκτερινός μαθητής Νικόδημος.

Και όπως ακριβώς από τους σωματικώς τυφλούς, άλλοι μεν επέτυχαν την ίαση μόνο με λόγον, όπως ο Βαρτιμαίος, άλλοι δε και με έργον, (διότι μέσα στους οφθαλμούς εκείνου, που ήταν κοντά στη Βηθσαϊδά, έβαλε και από το πτύσμα του, επειδή, καθώς φαίνεται, αυτός είχε μεν βλέφαρα, αλλά κενά, αφού είχαν αδειάσει από το υγρό των οφθαλμών, το οποίο και ανεπληρώθη τότε με το θείον πτύσμα, ενώ ο εκ γενετής τυφλός ούτε βλέφαρα είχε, γι' αυτό και εχρειάσθη αυτό το χωμάτινο μίγμα, το οποίον και εδέχθη από τα δάκτυλα του Κυρίου υπό μορφήν ζυμωμένου πηλού). Καθώς λοιπόν από τους κατά το σώμα τυφλούς, άλλοι μεν, όπως είπα, έλαβαν μόνο με λόγον την ίαση, άλλοι δε και με πράξη, έτσι και εκείνων που έλαβαν την ίαση των οφθαλμών της ψυχής, η οποία είναι, όπως είπαμε, η μετάθεση από την απιστία στην πίστη: ορισμένοι χρειάσθηκαν και θαύματα για να πιστεύσουν, όπως συνέβη και σ' εκείνους που απεστάλησαν από τον Ιωάννη τον Πρόδρομο για να ερωτήσουν «συ ει ο ερχόμενος ή έτερον προσδοκώμεν;», ενώ άλλοι έλαβαν με μόνον τον λόγο, πιστεύοντας από μόνον την ακοή, όπως και ο εκατόνταρχος, για τον οποίο ο Κύριος διεκήρυξε ότι υπερέχει των Ισραηλιτών κατά την πίστη.
Τέτοιοι είναι και εκείνοι, που σύμφωνα με όσα μας ευαγγελίζεται σήμερα ο Ματθαίος, έλαβαν από τον Χριστόν τη σωματική ανάβλεψη. Διότι είναι φανερό ότι είχαν πιστεύσει και πριν τη θεραπεία, επειδή όμως ήσαν τυφλοί, βεβαίως εξ ακοής επίστευσαν. Διότι λέγει ότι καθώς περνούσε ο Ιησούς από εκεί, τον ακολούθησαν δύο τυφλοί, κράζοντες και λέγοντες: «ελέησον ημάς υιέ Δαβίδ». Πώς λοιπόν θα ακολουθούσαν και πώς ακολουθώντας θα ζητούσαν, και μάλιστα με κραυγές, τόσο μεγάλη ελεημοσύνη, την ανάβλεψη των οφθαλμών τους, εάν δεν είχαν πιστεύσει;

Αλλά την πίστη των τυφλών τη φανερώνουν και τα ακόλουθα: «Καθώς περνούσε ο Ιησούς από εκεί», Από πού από εκεί;, και για ποιο λόγο το αναφέρει αυτό ο Ευαγγελιστής, και όχι μόνον εδώ αλλά και λίγο παραπάνω, όταν λέγει: «Παράγων (δηλαδή περνώντας) ο Ιησούς εκείθεν, είδεν άνθρωπον καθήμενον επί το τελώνιον,

Ματθαίον λεγόμενον», αυτόν τον Ευαγγελιστή, τον οποίον εκείνη την ώρα, και με μόνον τον λόγον μετεμόρφωσε. Εγώ λοιπόν θεωρώ ότι ο Ευαγγελιστής το λέγει αυτό για να δώσει αφορμή στους συνετούς ακροατές να εκλαμβάνουν και αναγωγικώς τα εξιστορούμενα. Εάν δηλαδή κανείς τα εξετάσει επακριβώς, είναι δυνατόν να ιδεί ότι η ιστορία αυτή περιγράφει συνοπτικώς και ανακηρύττει θαυμασίως όλη την δια της ενσαρκώσεως οικονομίαν του Δεσπότου.

Πράγματι, ο Κύριος κατοικία είχε την Καπερναούμ. Διότι λέγει «ελθών κατώκησεν εις Καπερναούμ την παραθαλασσίαν», και η πρόσκαιρος αυτή κατοικία οπωσδήποτε ήταν τύπος του ουρανού, αφού έφερε μέσα της Εκείνον ο οποίος κατοικεί στους ουρανούς. Γι’ αυτό και ο Κύριος σε άλλο σημείο λέγει: «και συ Καπερναούμ η έως του ουρανού υψωθείσα». Ο Κύριος, λοιπόν, δια της ενανθρωπήσεως εξήλθεν από τον ουρανόν, όπως από την οικίαν εκείνη «και παράγων εκείθεν», διήλθε δηλαδή από εκεί. Εάν μεν εννοήσεις την έξοδον από τον ουρανό, θα εύρεις ότι και τους Αποστόλους εξέλεξε και την τάση της φύσεώς μας προς ακαθαρσίαν εθεράπευσε. Εάν δε εννοήσεις ότι διήρχετο από την οικία της Καπερναούμ, θα τον εύρεις ότι εφανέρωσε τα προλεχθέντα με έργα. Διότι και τον Ματθαίο μετέτρεψε τότε από τελώνη σε Απόστολο και την αιμορροούσα εθεράπευσε διερχόμενος από εκεί. Αλλά και αφού ήλθε μέχρι τη θυγατέρα του Ιαείρου, που είχε αποθάνει, και με τη ζωοποίησή της ανέδειξε τον εαυτό του νικητή του θανάτου, επανέρχεται εκεί από όπου εξήλθε. Επανερχόμενος λοιπόν και διερχόμενος πάλι από εκεί, ανοίγει τους οφθαλμούς των τυφλών αυτών, οι οποίοι τον ακολούθησαν. Έπραξε δηλαδή όπως τότε που διήνοιξε το νου των μαθητών του, ώστε να κατανοούν τις Γραφές: αφού κατέβη ο ίδιος μέχρι τον θάνατο και με την Ανάστασή του κατήργησε την εξουσία του θανάτου, επανήλθε και διήρχετο από εκεί. Εκείνοι δε εξήλθαν και τον εκήρυξαν σε όλη τη γη, όπως λέγει ο Ευαγγελιστής και για τους τυφλούς, οι οποίοι τώρα ανέβλεψαν, ότι «εξελθόντες διεφήμισαν αυτόν εν όλη τη γη εκείνη». Βλέπετε με πόση σαφήνεια διαγράφεται όλη σχεδόν η θεανδρική οικονομία στην ιστορία αυτή. Γι’ αυτό και το «παράγων εκείθεν» ελέχθη δύο φορές, για να κατανοήσουμε και την έξοδο και την επάνοδό του. Και μάλιστα κατά μίμηση αυτής της εξόδου και επανόδου, και ο ιερεύς, αφού εξέλθει από το Άγιον Βήμα και κατεβεί μέχρι το χαμηλότερο σημείο, επανέρχεται πάλι και αποκαθίσταται εκεί από όπου εξήλθε.

Καθώς λοιπόν ο Κύριος διήρχετο κατά την επάνοδο, τον ηκολούθησαν δύο τυφλοί, οι οποίοι υποτύπωναν τους δύο λαούς, των Ιουδαίων και των Εθνικών. Και έκραζαν λέγοντας «ελέησον υιέ Δαυίδ», δεικνύοντας ότι αυτός είναι ο προφητευόμενος και προσδοκώμενος. Ο δε Κύριος εκπληρώνοντας και την υποτύπωση της οικονομίας, και δοκιμάζοντας αλλά και φανερώνοντας την πίστη των τυφλών, τους προσπερνά σιωπηλός μέχρι να εισέλθει στην οικία από την οποία είχε εξέλθει στην αρχή.

Έπειτα λέγει προς αυτούς: «πιστεύετε ότι δύναμαι τούτο ποιήσαι;». Και αυτοί του απαντούν «ναι, Κύριε». Και δεν ερωτά επειδή αγνοεί, αλλά για να φανερώσει σε όσους αγνοούν την πίστη των τυφλών. Γι' αυτό και αφού έψαυσε τους οφθαλμούς των, προσέθεσε «κατά την πίστιν ημών γενηθήτω υμίν», και ανοίχθησαν οι οφθαλμοί τους, μαρτυρώντας και ότι εκείνοι τον είχαν πιστεύσει, αλλά και ότι αυτός ήταν όπως τον επίστευσαν, Θεός δηλαδή μαζί και άνθρωπος. Διότι ως άνθρωπος μεν ήταν υιός του Δαυίδ και με τα ίδια του τα χέρια έψαυσε τους οφθαλμούς των και αισθητώς ομίλησε. Ως Θεός δε και Δημιουργός εφώτισε τους σκοτεινούς οφθαλμούς. Επειδή όμως δεν ήταν ακόμη καιρός να γίνει φανερός σε όλους, διότι αυτό επεφυλάσσετο για μετά το Πάθος και την εκ νεκρών Ανάστασή Του, τους επιτίμησε λέγων, «οράτε μηδείς γινωσκέτω» προστάζοντάς τους με πολλή σφοδρότητα να αποσιωπήσουν το γεγονός. «Οι δε εξελθόντες», λέγει, «διεφήμησαν αυτόν εν όλη τη γη εκείνη». Όπως φαίνεται, εάν δεν τους είχε παραγγείλει να σιωπήσουν, θα γίνονταν και παγκόσμιοι κήρυκες της δυνάμεώς του. Επειδή όμως διετάχθησαν, απέφυγαν μεν να πορευθούν μακριά, δεν βάσταξαν όμως να μην κηρύξουν στους πλησίον χώρους. Ώστε οι τυφλοί που ηκολούθησαν τον Χριστόν, εφωτίσθησαν τελείως όχι μόνον κατά το σώμα αλλά και κατά την ψυχή.

Ας ακολουθήσουμε λοιπόν και εμείς αδελφοί μου, το φως, που φωτίζει και ψυχή και σώμα. Ας βαδίσουμε προς τη λάμψη του και «ως εν ημέρα ευσχημόνως περιπατήσωμεν». Ας Τον δοξάσωμε με έργα αγαθά και ας βοηθήσουμε όσους μας βλέπουν να Τον δοξάζουν και αυτοί. Ας απομακρυνθούμε από το αντίθετο σκότος, που είναι η αμαρτία και ο προστάτης της αμαρτίας διάβολος. Εκείνο το φως, ως ήλιος που είναι της καθολικής δικαιοσύνης, σωφροσύνης, ειρήνης, συμπαθείας, ανεξικακίας, αγάπης και γενικώς κάθε αρετής, καθιστά μετόχους αυτού όσους τον ποθούν. Ενώ το αντίθετο σκότος, ως σκότος κακίας που είναι, καθιστά όσους το πλησιάζουν, πόρνους, μοιχούς, μνησίκακους, άσπλαχνους, ατάκτους, άρπαγες και γενικώς πλήρεις κάθε κακίας. Διότι ειπέ μου, από πού θα διακρίνουμε τον πιστό από τον άπιστο, τον φωτισμένο από τον αφώτιστο, με άλλα λόγια, τον βαπτισμένο κατά Χριστόν και συντεταγμένο με τον Χριστό από τον αβάπτιστο και συντεταγμένο με τον διάβολο; Όχι από τους λόγους, όχι από τα έργα, όχι από τους τρόπους;
Εάν λοιπόν κάποιος εξομοιώνεται σ' αυτά με τους αφώτιστους, αν και λέγει ότι είναι βαπτισμένος κατά Χριστόν, είναι σαφές ότι δεν έχει πάψει να ανήκει στην συμμορία εκείνων για τους οποίους ο Απόστολος λέγει: «Θεόν ομολογούσιν ειδέναι (ότι τον γνωρίζουν δηλαδή), τοις δε έργοις αρνούνται, βδελυκτοί όντες και απειθείς, και προς παν έργον αγαθόν αδόκιμοι». Πού λοιπόν, ειπέ μου, θα κατατάξουμε αυτούς που ομολογούν και συγχρόνως αρνούνται τον Θεό; Με τους πιστούς; Με τα έργα όμως τον αρνούνται. Με τους απίστους; Αλλά με τη γλώσσα

τον ομολογούν. Όντως πρόκειται για ένα διπρόσωπο τέρας που είναι δύσκολο να το κατατάξεις κάπου. Ο ψαλμωδός Προφήτης όμως έχει ήδη λύσει αυτή την απορία λέγοντας: «αποδώσει Κύριος εκάστω κατά τα έργα αυτού». Και ο ίδιος ο Κύριος απεφάνθη ότι αυτός που ακούει τους λόγους του και δεν τους εκτελεί, είναι μωρός. Ο δε Παύλος, ο Απόστολος που εκλήθη από τον ουρανό, λέγει: «αποδώσει ο Κύριος τοις μεν καθ' υπομονήν έργου αγαθού δόξαν και τιμήν και αφθαρσίαν ζητούσι, ζωήν αιώνιον. ...οργή δε και θυμός και θλίψις και στενοχωρία επί πάσαν ψυχήν ανθρώπου του κατεργαζομένου το κακόν». Και πάλιν «ουχ οι ακροαταί του νόμου δίκαιοι παρά τω Θεώ, αλλά οι ποιηταί του νόμου δικαιωθήσονται», και «ος εν νόμω καυχάσαι, δια της παραβάσεως του νόμου τον Θεόν ατιμάζεις;» Όπως δε ακριβώς, αδελφοί, ο ίδιος ο Παύλος έλεγε προς τους Ιουδαίους ότι «περιτομή ωφελεί εάν νόμον πράττης, εάν δε παραβάτης νόμου ης, η περιτομή σου ακροβυστία γέγονεν (σαν να μην είχες δηλαδή περιτμηθεί)», έτσι δεν είναι καθόλου ανάρμοστο να σας ειπώ ότι η πίστις ωφελεί εάν κανείς πολιτεύεται κατά συνείδησιν και καθαίρει συνεχώς τον εαυτό του με εξομολόγηση και μετάνοια, και μετατρέπει σε έργο τις συνθήκες του Αγίου Βαπτίσματος. Αν όμως δεν υπακούσει στη συνείδησή του και αθετεί τις συνθήκες, η πίστη του γίνεται απιστία.

Διότι πώς πιστεύσαμε ότι αφού έχουμε βαπτισθεί θα σωθούμε; Επειδή βεβαίως ακούσαμε τον Κύριο που είπε: ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, ο δε απιστήσας κατακριθήσεται. Επειδή λοιπόν και τα δύο αυτά τα είπε Εκείνος, η αυτοαλήθεια, το να πιστεύσουμε και το να βαπτισθούμε, είναι αδύνατον να σωθεί όποιος δεν θέλει να βαπτισθεί, έστω και αν λέγει ότι δήθεν πιστεύει, όπως και αυτός που δεν πιστεύει, έστω και αν έχει βαπτισθεί. Αλλά κάθε βαπτισμένος θα ειπεί ότι πιστεύει. Θα ακούσει όμως από τον Απόστολο: «δείξον μοι την πίστιν σου εκ των έργων σου». Γι' αυτό και ο Κύριος συνδέει την πίστη με το Θείον Βάπτισμα, συνάπτοντας την τήρηση των εντολών του με το Βάπτισμα, δια της πίστεως. Διότι αφού είπε προηγουμένως: «πορευθέντες εις τον κόσμον άπαντα, κυρήξατε το Ευαγγέλιον πάση τη κτίσει», έπειτα προσέθεσε «ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται». Τι λοιπόν λέγει στο Ευαγγέλιο που εκηρύχθη από τους απεσταλμένους του, και τι πρέπει να πιστεύομε ότι είναι απαραίτητο να κάνουν οι υπήκοοι του; Οπωσδήποτε ότι όποιος έχει τις εντολές τού Χριστού και τις πράττει και τις τηρεί, εκείνος είναι που τον αγαπά, και ότι με την υπομονή και τη στενή και τεθλιμμένη ζωή είναι δυνατόν να επιτύχουμε τη σωτηρία. Και «εάν μη περισσεύση η δικαιοσύνη (η αρετή δηλαδή) ημών πλείον των Γραμματέων και Φαρισαίων, ου μη εισέλθωμεν εις την βασιλείαν των ουρανών». Διότι αυτά ακριβώς είναι που τους πρόσταξε να κηρύττουν δια του Ευαγγελίου.

Όποιος λοιπόν αγωνίζεται να τηρεί τις Θείες Εντολές, εκείνος είναι που πιστεύει. Ενώ όποιος δεν αγωνίζεται να τις πράττει και να τις τηρεί, και δεν θεωρεί ζημία

το να μην τις τηρεί, ούτε επαναφέρει τον εαυτό του με τη μετάνοια στην τήρηση των Θείων Εντολών, δεν θα σταθεί ούτε μαζί με τους βαπτισμένους, έστω και αν λέγει ότι έχει βαπτισθεί. Διότι λέγει «διχοτομήσει αυτόν, και το μέρος αυτού μετά των απίστων θήσει». Αλλά αυτό για εμάς μεν αποτελεί μόνον απειλή, επειδή ο Δεσπότης αναμένει φιλανθρώπως τη μετάνοιά μας. Ενώ τους Ιουδαίους τους διχοτόμησε από εδώ, προς σωφρονισμό ιδικόν μας, και τους απαλλοτρίωσε από την προς Αυτόν και τον Αβραάμ συγγένεια, λέγοντας προς αυτούς: «υμείς εκ του πατρός υμών, του διαβόλου εστέ, και τας επιθυμίας αυτού θέλετε ποιείν». Και πάλιν: «ει τέκνα του Αβραάμ ήτε, τα έργα του Αβραάμ εποιείτε αν». Ότι δε αυτοί ήσαν από το γένος του Αβραάμ, ποίος δεν το γνωρίζει; Εάν λοιπόν η διαφοροποίηση των έργων και των τρόπων καταργεί και την κατά σάρκα συγγένεια, και απομακρύνει και τους εξ αίματος υιούς από την υιότητα, πώς η δια των έργων και των τρόπων μας ανομοιότης προς Αυτόν δεν θα αποξενώσει από την Θείαν υιοθεσίαν, εμάς που δεν μπορούμε να αναγάγωμε ούτε την κατά σάρκα γενεαλογία μας στον Χριστό, και δεν θα καταλήξει να μας συντάξει μαζί με το νοητό εχθρό;

Αυτά όμως και ο Κύριος από φιλανθρωπία κατηξίωσε να τα ειπεί, και τολμούμε να τα λέγωμε προς εσάς και εμείς, οι οποίοι υποκείμεθα στα ίδια πάθη, ώστε να μην τα πράττουμε. Να μην τα πάθουμε, Για να μην καταστήσουμε τους εαυτούς μας υπεύθυνους για την καταδίκη εκείνων που οριστικώς θα αποβληθούν. Διότι είναι δυνατόν εδώ, όχι μόνον να αποφύγουμε αυτά με τη μετάνοια, αλλά και διά των καρπών της μετανοίας να σταθούμε και να αφομοιωθούμε με τον Υιό του Θεού, ο οποίος ημπορεί να «εξάγει αξίους εξ αναξίων», και να τους υιοποιεί δια του εαυτού του με τον ύψιστον Πατέρα, και να τους καθιστά κληρονόμους και συγκληρονόμους της δόξης και της Βασιλείας Αυτού του ιδίου και του Πατρός.
Αμήν.

Από το βιβλίο Πατερικόν Κυριακοδρόμιον, σελίς 193 και εξής.

Επιμέλεια κειμένου: **Νικολέτα-Γεωργία** Παπαρδάκη **και** Δημήτρης Δημουλάς.

Πηγή: orp.gr